

LJUBAVNA IGRA BOGA I SVIJETA

Čini mi se da uopće ne želim razmišljati o Bogu koji ne bi bio posvemašnja i potpuna ljubav. Apsolutnost koja se najčešće upotrebljava u govoru o Bogu, ne govori mi ništa u kontekstu ljubavi; jer apsolutnost, odriješenost od bilo čega, gubi objekt ljubavne navezanosti koji, iako je govor o Bogu te bismo mogli ustanoviti da taj objekt jest sam Bog u trojstvenoj dinamici, jest vrlo bitan za ostvarenje ljubavi. Nadalje, ljubav o kojoj bi imalo smisla govoriti u kontekstu govora o Bogu jest jedino i samo agapična ljubav, koja se u najmanju ruku sastoji u potpunom predanju ljubljenoj osobi. To je predanje u Bogu toliko izraženo da stvara ono čemu se predaje tj. agape prethodi svom objektu.

Tako dolazimo do stvaranja kao prvog izraza božanske ljubavi prema svijetu. Iako je svijet postojao u Božjem umu kao divna mogućnost i to ona koja će se ostvariti te joj, jer je takva u Božjem umu, ne možemo nijekati egzistenciju, ipak je sve započelo stvaranjem vremena, prostora i materije, kategorija bez kojih danas mi ne bismo mogli niti razmišljati. „Neka bude!” je znak početka svega; prekrasnih prostranstava nastalih ni iz čega, a koja se rasprostiru milijardama svjetlosnih godina, milijardama milijarda zvijezda i planeta, tisućama milijuna živih bića koji nastaju odlukom jednog misterija ljubavi i koji su usmjereni tom misteriju i o njemu ovise.

Drugi izraz agapične Božje ljubavi jest ljubav križa. Koliko god paradoksalno zvučalo, ljubav i patnja idu ruku pod ruku i svi smo u tome osvjedočeni. Štoviše, proporcionalni su jedno drugom što bi značilo da savršena ljubav zahtijeva savršenu patnju. To se dogodilo na križu. Kristov križ ima trostruku zadaću: spasiti i otkupiti čovjeka, objaviti Božju ljubav prema čovjeku (Usp. 1 Iv 3, 16; Tit 3, 4) i objaviti kakav je Bog u sebi. Međutim, ovdje dolazimo do jednog problema.

Karl Rahner je postavio tvrdnju da je ekonomijsko Trojstvo (trojstveno djelovanje u povijesti) jednako imanentnom Trojstvu (trojstvena dinamika u Bogu) što bi, najjednostavnije rečeno, značilo da je Bog koji nam se objavio u povijesti onakav ili veoma sličan Bogu kakav jest u sebi. Iz ovoga bismo mogli zaključiti da je Kristova patnja na križu očitovanje Sinovljeve patnje u Trojstvu. Teško je

i smiješno povjerovati u trojstveni sadomazohizam u kojem bi se Osobe u Trojstvu međusobno mučile, bilo sebe bilo jedna drugu. S druge strane vidjeli smo kako savršena ljubav uključuje savršenu patnju, a jer se ta patnja ne može ostvariti u Bogu samome, dolazi do božanske igre stvaranja koja će vrhunac doživjeti u križu kada na jedinstven i neponovljiv način Sin pati i umire razdajući se za objekt svoje ljubavi, objekt kojeg je Otac stvorio samo iz ljubavi i za ljubav. U križu se, dakle, ispunja savršena ljubav u savršenoj patnji, patnji koja nije svrha samoj sebi, već spasenju čovjeka i njegovom uzdignuću do bića koje je sposobno potpuno ljubiti u smislu da je sposobno dati život za prijatelje svoje. (Usp. Iv 15, 13).

Treći izraz ljubavne igre jest sam Duh Sveti. On je uosobljena ljubav Oca i Sina od vječnosti, ali isto je tako djelatna snaga u čovjeku koja otvara razum i srce da prihvati Božju ljubav i da je učini osobnom, čovjeku bliskom, a ne samo izvanjskim znakom božanskog djelovanja u svijetu. Jedino u Duhu i po Duhu naša ljubav nadilazi vlastiti egocentrizam i postaje agapična, potpuno spremna na vlastitu negaciju u korist bližnjega. Jedino s Duhom možemo nadići ovozemaljske izričaje ljubavi i okrenuti se prema izvoru ljubavi, prema Ljubavi samoj.

Svaka pak igra zahtijeva od sudionika potpuni angažman da bi bila zanimljiva i plodonosna. Igra ljubavi, koju je Bog započeo i u koju se upustio, jest jedna rizična avantura u kojoj se on smanjuje na razinu čovjeka da bi mu bio jednak u svim slabostima osim u grijehu, ali koja isto tako, zahvaćajući čovjeka, od njega zahtijeva da nadiđe te iste slabosti i suobliči se Bogu kao Slika Božja.

Pitanje je: jesam li se prepustio igri?

Fra Filip Mimica